

Gore same po sebi niso nevarne

Nevarno je naše početje

Marta Krejan Čokl

Nič novega ni dejstvo, da se ljudje zaradi boljšega avtomobila, boljnih čevljev, boljše opreme, ki jo uporabljamo pri "adrenalinskih" dejavnostih, počutimo bolj suverene in drzne kot sicer. Drži, da smo zaradi boljnih in kakovostnejših pripomočkov ali sredstev varnejši, vendar samo pod pogojem, da jih znamo pravilno uporabljati in da se zaradi njih ne precenjujemo. Večji in boljši avto nam ne daje pravice kršiti cestno prometnih predpisov, in če ne vemo, da je treba onemogočiti vklop zračnih blazin, kadar otroški sedež namestimo na sprednji sedež v avtomobilu, s tem otroka življenjsko ogrožamo. Z derezami pozimi v gorah nismo samo varnejši, brez njih pogosto niti nikamor ne pridemo, ampak če jih ne znamo pravilno namestiti na čevlje, ne znamo hoditi z njimi, če se pri padcu v strmini ne znamo zaustaviti s cepinom, se lahko hitro zgodi, da bo nad hribi začel krožiti helikopter. Tudi plazovni trojček ni nobeno zagotovilo varnosti, je le komplet

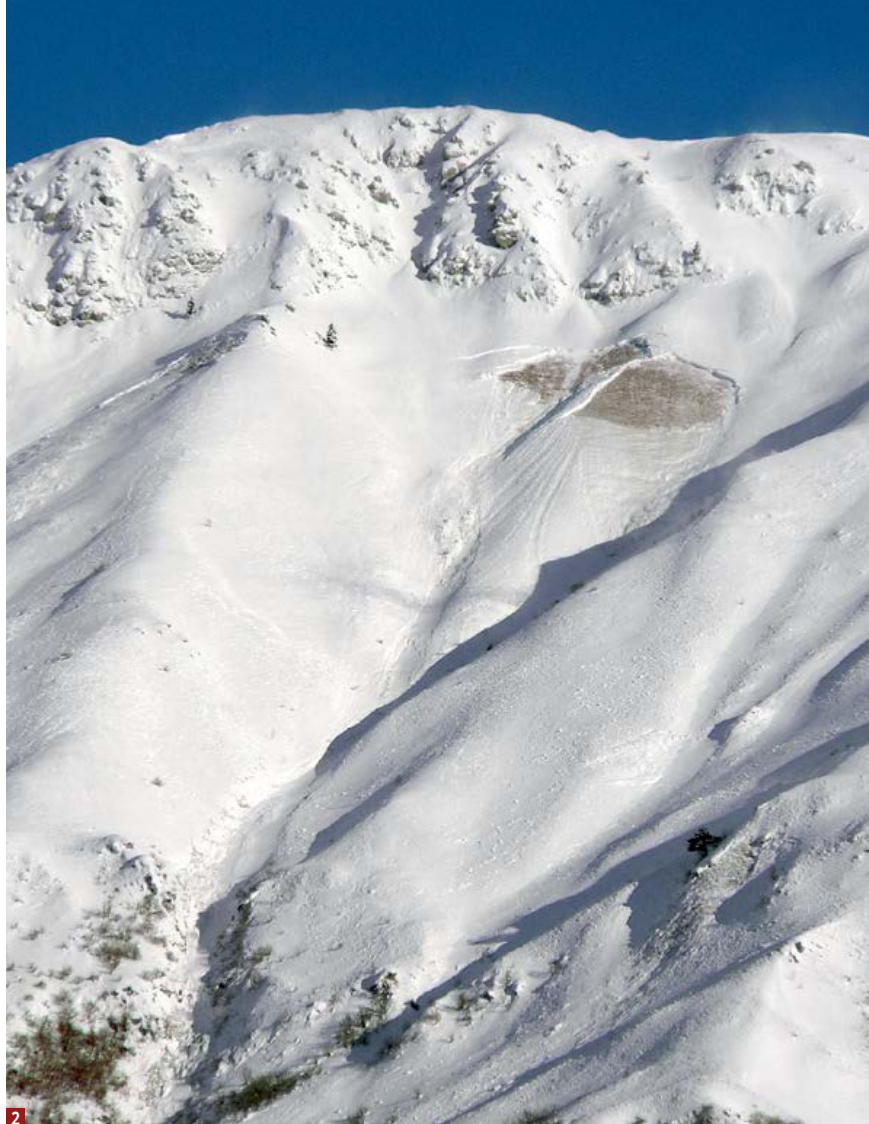
pripomočkov, zaradi katerih morda lahko še pravočasno najdemo zasutega v plaz ali smo najdeni ... Seveda samo pod pogojem, da ga znamo uporabljati. Da je psihofizična pripravljenost eden od ključnih dejavnikov, najbrž ni treba niti omenjati. Ali pač! Vsi vemo, da so nevarnosti v gorah subjektivne, torej odvisne od nas, in objektivne, torej neodvisne od nas. Vendar objektivne lahko zaradi naše nepripravljenosti in neznanja postanejo tudi subjektivne ali pa precej večje, kot so sicer. Padajoče kamenje, na primer. Lahko ga sproži žival, lahko se sproži samo, če nismo dovolj previdni in večji hoje po gorah, ga lahko sprožimo mi. In s tem ogrozimo nekoga pod sabo, ne le sebe. Enako je s plezanjem – jeklene vrvi in klini nas pri morebitnem padcu ne bodo zadržali, če ne bomo znali pravilno vpeti samovarovalnega kompleta. Tako kot bomo med plezanjem v navezi življenjsko ogrozili tudi soplezalca na drugem koncu vrvi, če ne bomo obvladali vrvnih manevrov.

15. aprila 2000 ob 11.15 se je 48-letni planinec iz Ljubljane namenil po poti na Šmarno goro. Nenadoma se je ustavil, se obrnil navzdol in padel. Umrl je zaradi verjetne srčne kapi.¹

V nedeljo, 11. julija 2004, se je 28-letni alpinistični inštruktor in član GRS s soplezalcem odpravil na aklimatizacijsko turo na vrh Copa, 6199 m, v Andih. Nekaj dni prej jima je neki alpinist povedal, da na Copi ni težav. Zato s seboj nista vzela vrvi. Sto metrov pod vrhom je alpinist nenadoma padel v ledeniško razpoko, ki je bila pokrita s snegom, in podlegel poškodbam.² Da, čisto vsakemu in povsod se lahko zgodi nesreča, še tako izkušen in odličen hribolazec mora kdaj poklicati na številko 112 in tudi prav je tako, saj s tem lahko prepreči katastrofo, ampak vsi si želimo in delamo za to, da bi bilo takih

¹ Povzeto po: Malešič, F. *Spomin in opomin gora: Kronika smrtnih nesreč v slovenskih gorah*. Radovljica: Didakta, 2005. Str. 428.

² Prav tam. Str. 459.

klicev čim manj. Z znanjem, poznavanjem lastnih meja in sposobnosti, s pomočjo in tudi z obveščanjem, ozaveščanjem in izobraževanju vseh vrst.

Kako nevarne so torej gore? Katere nevarnosti tam prežijo na nas? Nekaj najbolj tipičnih sem naključno naštel, ampak to so le kaplje v morje. Če dobro pomislimo, gore niso nevarne, nevarno je to, kar počnemo mi, ko plezamo nanje. Gore so iskrene, ponujajo se take, kakršne so, brez obljub, brez olepšavanja, z vsemi prepadi, plazovi, vročino, mrazom, cveticami, razgledi in krasnimi sončnimi vzhodi. Zato je od nas, ki jih obožujemo in v njihovih objemih iščemo tisto, česar v vsakdanu ne dobimo, odvisno, kako (ne)varni bodo ti obiski. Pa naj gre za šesttisočak ali prijazno Šmarno goro. ◦

1 Nemoč ob grozljivih posledicah snežnega plazu

Foto: Vladimir Habjan

2 Ko zdrsne na celih pobočjih ...

Arhiv GRS Tolmin

3 Reševanje izpod snežnega plazu

Foto: Klemen Volontar

